

תשס"ד (17 במרץ)

יום ד', כ"ד ב

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.

אבא קובנר, 1978

היום, **כ"ד באדר**, המשך המאמר על קריאת שמות...

נוהגים לקרוא שם הילד (בן) בעת המילה. לא נמצא במקרא מתי קראו שם לילד, ונראה שקראו שמו מיד כשנולד, וכן משמע ממה שנאמר אצל יצחק, "ויקרא אברהם את שם בנו הנולד לו אשר ילדה לו שרה, יצחק. וימל אברהם את יצחק..." [בראשית כ"א 3-4] ז"א שקרא לו שם לפני המילה. אולם, מדברי המדרש יוצא שמנהג קריאת שם בעת המילה מנהג קדום. מע שאי-אפשר למול אותו בזמנו, יתנו לו שם בעת שאביו יעלה לתורה. ויש נוהגים להמתין שלא לקרות שם לבן אלא בשעת המילה, ואפילו אם הוא חולה ואין מלין אותו עד כמה שבועות. אם הוא בכור שחייבים לפדותו, נותנים לו שם בשעת הפדיון ואין ממתנים עד זמן המילה. אם האב מזמין לו במחשבתו שיתן לילד שם מסוים, ובשעת הברכה כשאמר המברך "ויקרא שמו בישראל..." אומר האב שם אחר, יישאר בשם זה השני.

מי שנולדה לו בת, נותן לה שם כשקוראים אותו לתורה [באחד מימי ב', ה', שבת או מועד]. יש אומרים שקוראים שם הבת ביום קריאת התורה הראשונה אחר הלידה אף ביום חול, ואין ממתנים לשבת. ויש נוהגים להמתין עד השבת כשהיולדת הולכת לבית הכנסת. טעם לדבר: מפני שבעת שקורא שם לבתו, האב מצווה קצת (?) לשמוח ולעשות סעודה, ובימי חול טרודים אנו על המחיה ועל הכלכלה, וקשה לקבוע סעודה בשיר ושבח והלל.

לא יקרא אדם לבנו שם אדם רשע, כאשר לא מצינו שם זה באיש אחר חוץ מאותו רשע. אבל שם המשותף לרבים שנקראים כן, אין לחשוש. אין לקרוא את בנו או את בתו בשמות הגויים להתדמות להם. אין אדם קורא בנו בשם עצמו. מנהג אשכנז שלא יקרא אדם שם ילדו כשם אבותיו כשהם בחיים, והספרדים אינם מקפידים על זאת.

[ויקרא שמו בישראל]

אדרבא, ראו את ההערות הבאות שקבלתי מאחד מכם:

הנוהג בקהילות הספרדיות, לא עדות המזרח ואני מניח בחלק מהעדות הספרדיות, השם של הילד הבכור הוא תמיד על שם הסב מצד האב במקרה של זכר או הסבתא מצד האב במקרה של ילדה. אגב גם כשהסבא בחיים או הסבתא קוראים על שמם את הילד. עדיפות ניתנת במידה ובמשפחה אדם שנפטר או אדם שמת ללא ילדים, אז נוהגים לקרוא על שם הנפטר. [יש בזה הסתייגויות מסויימות. העורך]. במשפחות ספרדיות אתה גדל בתחושה של המשכיות וקשר לאדם שאת שמו אתה נושא. אתה יכול לשמוע "אתה נקרא על שם" או "הוא נושא את השם של" מעדות אישית. אני מניח שהיום הדברים שונים... [תודה לי י' ל'].

ועוד מהמאמר [ויקרא שמו בישראל]: **יש שמות שהם שם זכר וגם שם נקבה, ויש מי שאומר שאין ראוי כלל לקרוא בשם כזה לבנו או לבתו.** [נכשלתי בנסיון זה לפני כ- 20 שנה. במפגש הראשון בחוג שהדרכתני, לאחת התלמידות נקרא השם – נועם. אמרתי לה (בתמימות, כי הכרתי את השם רק כשם לזכר): "זה כנראה קיצור של נעמי." חרה אפה והיא ביקשה שלא אומר דבר כזה שוב. שמה: נועם! מאז, למדתי להתאפק בעניין של שמות...]

שם החומש, כאמור, הוא **'שמות'**, וזה עפ"י המנהג לקרוא פרשיות וחומשים אחרי איזו מילת מפתח בפתיחה. מצאתי טעם נוסף לדבר העובדה כי החומש העוסק בגאולת בני ישראל נקרא **'שמות'** – שם האדם ושמות העם מצביעים על אותו קשר, אותה המשכיות

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', כ"ד ב	תשס"ד (17 במרץ)
---------------	-----------------

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.

אבא קובנר, 1978

למסורת אבותינו שהקורא הנ"ל הצביע עליו – זו שעשתה אותנו ראויים להגאל משיעבוד מצרים. כן יהיה במהירה בימינו! אמן!

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל